

Notitie herstelplan 2017

Actuariel Advies & ALM

Onderwerp	Herstelplan 2017	Postadres	Postbus 3183 3502 GD Utrecht
Aangeboden aan	Bestuur Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven	Bezoekadres	Rijnzathe 12 3454 PV De Meern
Aangeboden door	Wim van Straten		
Vergaderdatum	28 maart 2017		
Bijlagen	1. De uitgangspunten van het herstelplan 2. Herstelplan (K501) 3. Dekkingsgraadsjabloon (K502) 4. Vragenlijst herstelplan		T 06 2057 0303 E wim.van.straten@achmea.nl www.syntrusachmea.nl
Doel	Besluitvorming		

Samenvatting en gevraagde besluitvorming

Uw pensioenfonds bevindt zich in een situatie van een reservetekort. Dit betekent dat het herstelplan per 1 januari 2017 geactualiseerd dient te worden. Uit deze actualisatie blijkt dat de financiële positie van uw fonds in 2021 volledig is hersteld. Herstel wordt dus verwacht binnen de gestelde hersteltermijn van 10 jaar en zonder aanvullende maatregelen. Daarnaast blijkt uit de actualisatie dat indexatie naar verwachting vanaf 2020 weer deels mogelijk is.

Aan het bestuur wordt gevraagd:

- Bent u akkoord met de uitgangspunten voor het herstelplan (bijlage 1)?
- Bent u akkoord met de toelichtingen in het herstelplan (bijlage 2)?
- Bent u akkoord met de antwoorden in de vragenlijst (bijlage 4)? Zo ja, dan ontvangen wij de door twee bestuursleden ondertekende vragenlijst graag retour.

Inleiding

De beleidsdekkingsgraad van uw pensioenfonds (98,2%) ligt eind 2016 lager dan de vereiste dekkingsgraad (119,2%). Dit betekent dat er sprake is van een tekort. In 2015 is bij DNB een herstelplan per 1 januari 2015 ingediend. Aangezien uw pensioenfonds zich eind 2016 nog steeds in een tekort bevindt, dient dit herstelplan geactualiseerd te worden naar de situatie per 1 januari 2017. Het geactualiseerde herstelplan moet uiterlijk 1 april 2017 bij DNB zijn ingediend. Half januari ontving u van DNB reeds de instructiebrief voor het indienen van het herstelplan.

In deze notitie geven we een toelichting op de gehanteerde aannames en uitgangspunten voor het nieuwe herstelplan. Daarnaast gaan we kort in op de verschillende onderdelen van het herstelplan. Tot slot tonen wij u de resultaten (ter besluitvorming).

Het doel van het herstelplan

Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad, is sprake van een tekortsituatie. Het fonds stelt dan verplicht een herstelplan op, waarin wordt aangetoond dat het fonds in maximaal 10 jaar herstelt tot de vereiste dekkingsgraad. Herstel kan plaatsvinden door verwachte beleggingsopbrengsten, premie-inkomsten, vrijval solvabiliteit bij verleende uitkeringen en het (deels)

achterwege blijven van indexaties. Wanneer dit evenwel onvoldoende blijkt om volledig te herstellen en er geen andere maatregelen mogelijk zijn, dan is nominaal korten veelal het uiterste redmiddel.

NB: Het Financieel Toetsingskader (FTK) maakt geen onderscheid tussen korte- en lange termijn herstelplannen. Er is één herstelplan. Echter, als de beleidsdekkingsgraad van uw fonds vijf jaar achtereen onder het niveau van de minimaal vereiste dekkingsgraad blijft en de actuele dekkingsgraad in het vijfde jaar ook onder de minimaal vereiste dekkingsgraad is, dan dient uw fonds een onvoorwaardelijke korting toe te passen. Het niveau van deze onvoorwaardelijke korting is zodanig dat de actuele dekkingsgraad, na korting, weer gelijk is aan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Doordat de beleidsdekkingsgraad van uw fonds per 31-12-2015 onder de minimaal vereiste dekkingsgraad is gekomen zou deze situatie voor het eerst per 31-12-2020 voor kunnen komen.

De uitgangspunten van het herstelplan

De uitgangspunten voor het in deze notitie gepresenteerde herstelplan zijn toegelicht in bijlage 1. Bij het opstellen van het herstelplan is uitgegaan van de meest recente gegevens, waaronder de bij DNB ingediende kwartaal- en maandrapportage per 31 december 2016. Bij het opstellen van het herstelplan is uitgegaan van de door DNB voorgeschreven methodiek.

Specifiek voor het herstelplan 2017

De maximale hersteltermijn is 10 jaar. Het kabinet heeft eind januari besloten deze hersteltermijn niet te verlengen.

De pensioenrichtleeftijd gaat per 1 januari 2018 omhoog van 67 jaar naar 68 jaar. Deze wijziging heeft uw pensioenfonds nog niet vastgelegd in de regeling. Daarom is in het herstelplan gerekend met een pensioenrichtleeftijd van 67 jaar. Effecten van de verhoging naar 68 jaar zijn dus nog niet zichtbaar.

Het herstelplan

Het herstelplan bestaat uit drie onderdelen: verslagstaat K501, verslagstaat K502 en een vragenlijst van DNB. De vragenlijst dient door het bestuur ondertekend te worden en als bijlage in e-Line te worden ingestuurd. Hieronder wordt per onderdeel een korte toelichting gegeven.

Herstelplan (K501)

Doel van deze staat is inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de vermogenspositie (dekkingsgraad) en de beleidsinterventies (inzet sturingsmiddelen) door het fondsbestuur. In deze staat wordt de realisatie over het jaar 2016 opgenomen in de eerste kolom. In de tweede kolom wordt de verwachting voor 2017 op basis van de meest recente inzichten weergegeven.

De ontwikkeling van de dekkingsgraad wordt in deze staat gerapporteerd aan de hand van de volgende zes elementen en vindt u op bijlage 2:

1. Premie (M1)
2. Uitkeringen (M2)
3. Toeslagverlening (voorwaardelijk) ten laste van fonds dan wel een korting (M3)
4. Verandering rentetermijnstructuur (M4)
5. Rendement (M5)
6. Overige oorzaken en kruiseffecten (M6)

Dekkingsgraadsjabloon (K502)

Deze staat vormt samen met staat K501 het herstelplan. Ze verschaft inzicht in het verwachte herstelpad (ontwikkeling dekkingsgraad) naar een situatie waarin het fonds beschikt over het vereist eigen vermogen. De beleidsdekkingsgraad is leidend voor het herstelplan. Deze beleidsdekkingsgraad wordt afgeleid uit de prognose van de toekomstige actuele dekkingsgraden. Zie hiervoor bijlage 3.

Vragenlijst

Als bijlage bij het herstelplan, heeft DNB een vragenlijst opgesteld die door het bestuur moet worden ingevuld en ondertekend (door twee bestuursleden). Deze ondertekende vragenlijst zullen we als pdf-bestand bijvoegen in e-Line bij het herstelplan. De vragenlijst gaat met name in op de kwaliteit van de gehanteerde gegevens en, indien van toepassing, de aanvullende maatregelen om herstel binnen de hersteltermijn te realiseren. In bijlage 4 treft u de vragenlijst aan, in concept ingevuld.

De uitkomsten

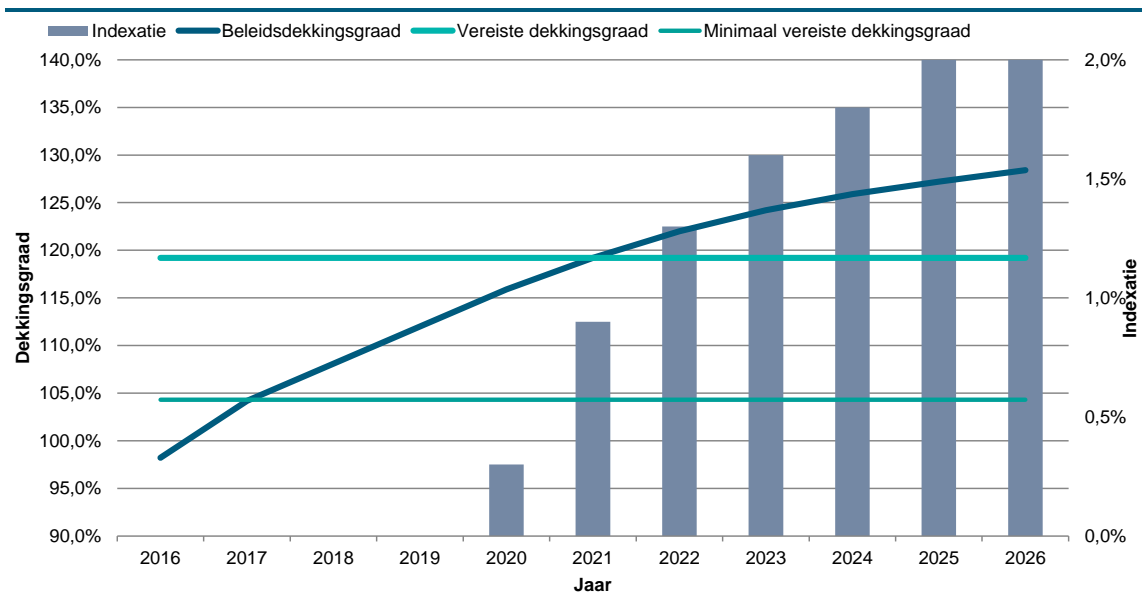
Uit het herstelplan blijkt dat de financiële positie van uw fonds in 2021 volledig is hersteld. Herstel wordt dus verwacht binnen de gestelde hersteltermijn van 10 jaar en zonder aanvullende maatregelen.

Enkele andere bevindingen uit het herstelplan zijn:

- Uit het herstelplan blijkt dat de premie niet bijdraagt aan herstel (zie M1). De premie wordt gedempt op basis van het verwacht rendement, terwijl de ontwikkeling van de corresponderende verplichtingen wordt gebaseerd op de marktrente inclusief UFR;
- Omdat gedurende de gehele herstelperiode de dekkingsgraad hoger is dan 100% resulteert het uitkeren van pensioenen tot een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van de financiële positie (zie M2);
- Op basis van de uitgangspunten en veronderstellingen blijkt uit het herstelplan dat indexatie vanaf 2020 weer deels mogelijk is (zie M3);
- De reguliere ontwikkeling van de RTS in 2016 laat een negatief effect zien op het herstel (zie M4);
- Uit het herstelplan blijkt dat de huidige lage rente in combinatie met het verwacht rendement leidt tot een hoog overrendement in de eerste jaren (zie M5).

In de onderstaande grafiek wordt de herstelkracht van uw fonds inzichtelijk gemaakt.

Grafiek 1 Verloop herstel in herstelplan 2017

De realisaties

De bovenstaande uitkomsten zijn gebaseerd op de uitgangspunten in bijlage 1 en de door DNB voorgeschreven berekeningsmethodiek voor het herstelplan. De werkelijke ontwikkelingen zullen naar verwachting afwijken van de verwachte ontwikkelingen zoals nu opgenomen in het herstelplan. De daadwerkelijke realisaties zullen daardoor eveneens afwijken van bovenstaande uitkomsten. Op dit moment zijn, gegeven de voorgeschreven berekeningsmethodiek, bovenstaande uitkomsten echter de beste inschatting.

Tot slot

Voor 1 juni 2017 hoort u of DNB instemt met de actualisatie van uw herstelplan.

Bijlage 1 - De uitgangspunten in het herstelplan

Rentetermijnstructuur (RTS)

De doorrekening van het herstelplan gebeurt op basis van de RTS zoals door DNB is gepubliceerd per 31 december 2016. In deze RTS is een ultimate forward rate (UFR) opgenomen die gelijk is aan het 120-maandsgemiddelde van de 20-jaars forwardrate (2,9% per 31 december 2016). DNB heeft eerder aangegeven, dat in het herstelplan geen rekening hoeft te worden gehouden met de ontwikkeling van de UFR als voortschrijdend gemiddelde gedurende de herstelperiode¹.

Technische voorziening (TV)

De technische voorziening wordt bepaald conform de fondsgrondslagen in de ABTN.

Dekkingsgraden

Naast de actuele dekkingsgraad wordt de beleidsdekkingsgraad berekend. Deze beleidsdekkingsgraad is de dekkingsgraad waarop de beleidsmaatregelen worden gebaseerd en deze wordt berekend als een voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de voorliggende 12 maanden.

De actuele dekkingsgraad van uw fonds per 31 december 2016 bedraagt 102,3%. De beleidsdekkingsgraad van uw fonds per 31 december 2016 bedraagt 98,2%.

Startdekkingsgraad

De startdekkingsgraad is conform de aanwijzingen van DNB gesteld op de actuele dekkingsgraad per 31 december 2016.

Hersteltermijn

U dient een hersteltermijn vast te stellen. Het fonds kan daarbij kiezen voor een hersteltermijn van maximaal 10 jaar. U dient uw keuze voor de hersteltermijn te onderbouwen in het kader van evenwichtige belangenafweging.

In 2015 heeft u gekozen voor de maximale hersteltermijn. U heeft deze keuze in 2015 als volgt onderbouwd: Terughoudendheid bij het uitdelen van overschotten (toekomstbestendig indexeren), rechtvaardigt terughoudendheid bij het verrekenen van tekorten (uit hoofde van evenwichtigheid tussen de verschillende generaties). Verder werd gerefereerd naar het feit dat het herstel van de financiële positie ruimschoots binnen de maximale termijn mogelijk is zonder dat daarvoor korting nodig is. Wij gaan ervan uit dat er geen redenen zijn om de keuze voor de hersteltermijn dit jaar te herzien, zodat wij voor het herstelplan 2017 uitgaan van een maximale hersteltermijn van 10 jaar.

Uitsmeerperiode voorwaardelijke kortingen

Indien uit het herstelplan blijkt dat een korting nodig is, dan mag deze korting over een periode van maximaal 10 jaar worden uitgesmeerd (gespreid). De benodigde korting wordt echter ten minste tijdsevenredig en onvoorwaardelijk doorgevoerd in het eerste jaar. De korting in het eerste jaar moet daarnaast zijn doorgevoerd binnen één kalenderjaar.

---

¹ Zie de Q&A 'Nieuwe methodiek UFR en herstelplannen' van DNB van 28 oktober 2015.

Dit betekent dat bij een uitsmeerperiode van 10 jaar en een eventuele benodigde korting van 5% ten minste 0,5% ($1/10^{\text{e}}$ deel) moet worden gekort in het eerste jaar (uiterlijk in december). De resterende benodigde korting van 4,5% blijft staan en wordt aangemerkt als een voorwaardelijke korting. Een jaar later zal een nieuw herstelplan worden gemaakt vanuit de dan bereikte beleidsdekkingsgraad en op basis van de gekozen hersteltermijn. Een eventuele benodigde korting zal weer worden uitgesmeerd over de vastgestelde uitsmeerperiode.

U heeft gekozen voor een uitsmeerperiode van 10 jaar en deze termijn vastgelegd in de abtn van uw fonds.

Uitsmeerperiode onvoorwaardelijke kortingen

Als de beleidsdekkingsgraad vijf achtereenvolgende jaren onder de minimaal vereiste dekkingsgraad (MVDG) ligt en de actuele dekkingsgraad op het betrokken meetmoment ook lager is dan de MVDG, dan moet het fonds direct maatregelen nemen om de actuele dekkingsgraad direct te herstellen tot de MVDG. Herstel van de actuele dekkingsgraad naar de MVDG kan door een bijstorting of middels een onherroepelijke (onvoorwaardelijke) korting. Deze onvoorwaardelijke korting mag ook weer over de maximale periode van 10 jaar worden uitgesmeerd.

U heeft gekozen voor een uitsmeerperiode van 10 jaar en deze termijn vastgelegd in de abtn van uw fonds.

Vereiste dekkingsgraad (VDG)

Bij het opstellen van het herstelplan dient aangetoond te worden dat herstel van de beleidsdekkingsgraad naar de VDG binnen de hersteltermijn mogelijk is. Indien uit het herstelplan blijkt dat dit niet het geval is, dient u de beschikbare sturingsmiddelen in te zetten om binnen de gestelde hersteltermijn alsnog op de VDG uit te komen.

De VDG voor het herstelplan wordt bepaald op basis van de strategische beleggingsmix. Uw fonds heeft een VDG van 119,2%.

Toeslagbeleid

In 2015 heeft u uw toeslagbeleid aangepast aan de eisen van het FTK. Het toeslagbeleid is toekomstbestendig, waarbij de indexatiemaatstaf voor zowel actieve als niet actieve deelnemers de prijsinflatie is. Er wordt alleen indexatie verleend als de beleidsdekkingsgraad per 1 januari van het boekjaar zich boven 110% bevindt. De hoogte van de indexatie is afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad en de prijsinflatie.

Premiebeleid

De premiesystematiek binnen het FTK zoekt naar de juiste balans tussen kostendekkendheid en stabiliteit. Een pensioenfonds mag hiertoe de premie dempen op basis van maximaal een 10-jaars voortschrijdend gemiddelde rente of op basis van het verwacht rendement. Aan het rekenen met verwacht rendement is wel een aantal voorwaarden verbonden. Zo moeten pensioenfondsen de indexatieambitie met een minimum van de volledige prijsinflatie in de premie meefinancieren. De eis dat de premie moet bijdragen aan herstel is in 2015 vervallen.

U heeft gekozen de feitelijke premie vanaf 2016 te toetsen aan de kostendekkende premie die gedempt wordt op basis van het verwacht rendement.

Verwacht rendement

Het verwacht rendement in het herstelplan wordt gebaseerd op de beleggingsmix, op de methodiek van de Commissie Parameters en op de maximale parameters zoals door de Commissie Parameters gepubliceerd. Voor het rendement op vastrentende waarden wordt uitgegaan van de RTS per 31 december 2016.

Daarnaast heeft u ervoor gekozen de gedempte kostendekkende premie te baseren op verwacht rendement. Het verwacht rendement is per 30 september 2015 vastgesteld, waarbij het rendement op vastrentende waarden is gebaseerd op de RTS per 30 september 2015. Het rendement op vastrentende waarden is voor de duur van vijf jaar vastgezet (vanaf 2016 tot en met 2020).

De gehanteerde beleggingsmix voor mapping, de gehanteerde ratingverdeling van vastrentende waarden, de resulterende beleggingsmix na mapping en de daarbij behorende verwachte rendementen zijn hieronder opgenomen:

De gehanteerde beleggingsmix voor mapping² is in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 1 Beleggingsmix voor mapping

Beleggingscategorie	Gewichten verwacht rendement herstelplan	Gewichten verwacht rendement premie
Vastrentende waarden	51,0%	51,0%
Aandelen ontwikkeld	28,2%	28,0%
Aandelen opkomende markten	5,8%	6,0%
Niet-beursgenoteerd vastgoed	10,0%	10,0%
Grondstoffen	5,0%	5,0%
Totaal	100,0%	100,0%

De gehanteerde ratingverdeling van de vastrentende waarden is in onderstaande tabel opgenomen.

² Mapping betekent dat de portefeuille van vastrentende waarden wordt verdeeld naar risicovrije en risicovolle beleggingen. Het deel dat risicovoller wordt geacht, kan zo een hoger verwacht rendement toebedeeld krijgen. Het rendement van aandelen ontwikkeld wordt daarvoor ingezet.

Tabel 2 Ratingverdeling vastrentende waarden

Asset categorie	Indeling Commissie Parameters	Weging verwacht rendement herstelplan	Weging verwacht rendement premie
Obligaties met AAA-rating	0% aandelen, 100% VRW AAA	39,7%	38,6%
Obligaties met AA-rating	10% aandelen, 90% VRW AAA	15,0%	14,7%
Obligaties met A-rating	15% aandelen, 85% VRW AAA	12,0%	11,0%
Obligaties met BBB-rating	20% aandelen, 80% VRW AAA	22,2%	22,9%
High Yield Obligaties (< BBB)	60% aandelen, 40% VRW AAA	10,9%	12,9%
Totaal		100,0%	100,0%

Combinatie van de beleggingsmix voor mapping met de ratingverdeling van de vastrentende waarden leidt tot de onderstaande beleggingsmix na mapping.

Tabel 3 Beleggingsmix na mapping

Beleggingscategorie	Gewichten verwacht rendement herstelplan	Gewichten verwacht rendement premie
Vastrentende waarden	43,7%	43,1%
Aandelen ontwikkeld	35,5%	35,9%
Aandelen opkomende markten	5,8%	6,0%
Niet-beursgenoteerd vastgoed	10,0%	10,0%
Grondstoffen	5,0%	5,0%
Totaal	100,0%	100,0%

In de berekening van het verwacht rendement zijn de volgende bruto meetkundige rendementen gehanteerd. De binnen dit herstelplan gehanteerde meetkundige rendementen zijn gelijk aan de meetkundige rendementen uit de ALM-studie 2015 en aan de meetkundige rendementen die zijn gehanteerd bij het vaststellen van de kostendekkende premie voor het jaar 2017. Hierbij geldt, net als bij het vaststellen van de kostendekkende premie 2017, als randvoorwaarde dat de maximale meetkundige rendementen zoals gepubliceerd door de Commissie Parameters voor alle relevante beleggingscategorieën als maximum zijn gehanteerd.

Tabel 4 Bruto meetkundige rendementen

Beleggingscategorie	Meetkundige rendementen herstelplan	Meetkundige rendementen premie
Aandelen ontwikkeld	7,0%	7,0%
Aandelen niet-beursgenoteerd	7,5%	7,5%
Aandelen opkomende markten	7,0%	7,0%
Niet-beursgenoteerd vastgoed	6,0%	6,0%
Grondstoffen	5,0%	5,0%
Hedge funds	7,5%	7,5%
Overig	7,5%	7,5%
Liquiditeiten (Cash)	0,0%	0,0%

De voorgaande gegevens leiden tot de onderstaande verwachte rendementscurves.

Tabel 5 Verwacht rendement

Jaar	Verwacht rendement herstelplan (nominaal)	Verwacht rendement premie (nominaal)	Verwacht rendement premie (reëel)
2017	3,76%	4,08%	3,97%
2018	3,81%	4,09%	3,74%
2019	3,84%	4,12%	3,53%
2020	3,97%	4,17%	3,33%
2021	4,07%	4,22%	3,14%
2022	4,19%	4,28%	3,03%
2023	4,32%	4,33%	2,98%
2024	4,43%	4,39%	2,94%
2025	4,53%	4,44%	2,93%
2026	4,59%	4,49%	2,92%
2027	-	4,54%	2,92%
2028	-	4,57%	2,93%
2029	-	4,61%	2,93%
2030	-	4,64%	2,93%
2031	-	4,66%	2,93%
2032	-	4,68%	2,93%
2033	-	4,69%	2,93%
2034	-	4,71%	2,92%
2035	-	4,72%	2,92%
2036	-	4,73%	2,92%
2037	-	4,74%	2,91%
2038	-	4,74%	2,91%
2039	-	4,75%	2,91%
2040	-	4,76%	2,91%
2041	-	4,77%	2,91%
2042	-	4,78%	2,91%

Toelichting:

- Voor het herstelplan wordt het nominaal verwacht rendement gebruikt. Dit rendement loopt op van 3,76% in 2017 tot 4,59% in 2026 (einde hersteltermijn);
- Voor premiedemping wordt het reëel verwachte rendement gebruikt. Dit is het nominaal verwacht rendement gecorrigeerd met de afslag voor prijsinflatie. De afslag voor prijsinflatie correspondeert met de toeslagambitie van uw fonds. De eerste vijf jaar is een ingroepad verondersteld, vanaf 2022 is de afslag voor prijsinflatie gelijk aan 2,0%;
- Het rendement voor de premie verschilt van het rendement in het herstelplan. Dit komt met name doordat de gehanteerde RTS verschilt (in het herstelplan wordt uitgegaan van de RTS van 31 december 2016, bij de premiestelling wordt uitgegaan van de RTS van 30 september 2015).

Daarnaast worden de rendementscurves op een iets andere wijze afgeleid (het rendement op vastrentende waarden is in het rendement voor de premie looptijdafhankelijk, terwijl voor het rendement op vastrentende waarden in het herstelplan wordt uitgegaan van de rente bij looptijd 1.

Bijlage 2 - Herstelplan (K501)

Herstelplan		
Bedragen in duizenden euro's		
1.1	Datum in herstel (dd.mm.jj)	1-01-17
1.2	Gekozen hersteltermijn (in jaren)	10
Onderbouwing gekozen hersteltermijn		
1.3	Het bestuur heeft gekozen voor het hanteren van de maximaal wettelijke hersteltermijn (normaal gesproken 10 jaar). Terughoudendheid bij het uitdelen van overschotten (toekomstbestendig indexeren), rechtvaardigt terughoudendheid bij het verrekenen van tekorten (uit hoofde van evenwichtigheid tussen de verschillende generaties).	
1.4	Is de beleidsdekkingsgraad ultimo verslagjaar lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad?	Ja
1.5	Op welk moment treedt de backstop in werking? (dd.mm.jj)	31-12-20
Toelichting		
1.6	nvt	

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
Algemeen			
2.1a	Primo stand dekkingsgraad (%)	101,1%	102,3%
2.1b	Primo stand beleidsdekkingsgraad (%)	104,2%	98,2%
2.2	Mutatie dekkingsgraad (%-punt, doorrekening vindt plaats na opslaan)	1,2%	3,7%
2.3a	Ultimo stand dekkingsgraad (%)	102,3%	106,0%
2.3b	Ultimo stand beleidsdekkingsgraad (%)	98,2%	104,2%
2.4	Technische voorzieningen	2.959.845	2.959.011
2.5a	Vereiste dekkingsgraad (%) feitelijk	118,1%	118,1%
2.5b	Vereiste dekkingsgraad (%) strategisch	119,2%	119,2%
2.6	Minimaal vereiste dekkingsgraad (%)	104,3%	104,3%
Toelichting op realisatie verslagjaar:			
2.7	De stijging van de TV als gevolg van de daling van de marktrente is volledig gecompenseerd door het positief resultaat op beleggingsopbrengsten. Per saldo is de actuele dekkingsgraad in 2016 gestegen met 1,2%-punt.		
Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):			
2.8	Met name door het verwacht overrendement stijgt de actuele dekkingsgraad in 2017 naar verwachting met 3,8%-punt.		

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
Premie			
3.1	Actuariel benodigde premie voor de "inkoop" van de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst, vermeerderd met opslag voor uitvoeringskosten en ten laste werkgever toegekende toeslagverlening (het betreft hier de premie Risico Fonds op basis van Rentetermijn structuur)	63.258	60.869
3.2	Feitelijke premie	58.114	52.389
3.3	Invloed premieverschil op dekkingsgraad (%-punt)	-0,2%	-0,3%
Toelichting op realisatie verslagjaar:			
3.4	De premiedekkingsgraad is in 2016 lager dan de actuele dekkingsgraad en levert daarom een negatieve bijdrage aan de ontwikkeling van de dekkingsgraad. De premie heeft in 2016 een negatief effect van 0,2%-punt op de dekkingsgraad.		
Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):			
3.5	De premiedekkingsgraad is in 2017 lager dan de actuele dekkingsgraad en levert daarom een negatieve bijdrage aan de ontwikkeling van de dekkingsgraad. De premie heeft in 2017 naar verwachting een negatief effect van 0,3%-punt op de dekkingsgraad.		

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
Uitkeringen			
4.1	Uitkeringen	58.918	55.208
4.2	Omvang solvabiliteitsvrijval	648	1.270
4.3	Invloed solvabiliteitsvrijval op dekkingsgraad (%-punt)	0,0%	0,0%
Toelichting op realisatie verslagjaar:			
4.4	Doordat de dekkingsgraad primo 2016 boven de 100% ligt, hebben de uitkeringen een positief effect op de dekkingsgraad. Doordat de pensioenuitkeringen relatief laag zijn ten opzichte van de technische voorzieningen, is er geen zichtbare bijdrage aan het herstel van de dekkingsgraad. In 2016 was geen sprake van materiële incidentele uitkeringen.		
Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):			
4.5	Doordat de dekkingsgraad primo 2017 boven de 100% ligt, hebben de uitkeringen naar verwachting een positief effect op de dekkingsgraad. Doordat de pensioenuitkeringen relatief laag zijn ten opzichte van de technische voorzieningen, is er naar verwachting geen zichtbare bijdrage aan het herstel van de dekkingsgraad.		

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
Toeslagverlening (voorwaardelijk) tlv fonds / Korting tgv fonds			
5.1	Toeslagverlening actieven (%)	0,00%	0,0%
5.2	Toeslagverlening inactieven (%)	0,00%	0,0%
5.3	Invloed lasten toeslagverlening op dekkingsgraad (%-punt)	0,0%	0,0%
5.4	Korting actieven (%)	0,0%	0,0%
5.5	Korting inactieven (%)	0,0%	0,0%
5.6	Invloed korting op dekkingsgraad (%-punt)	0,0%	0,0%
Toelichting op realisatie verslagjaar:			
5.7	In 2016 is niet gekort of geïndexeerd.		
Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):			
5.8	In 2017 wordt op basis van het herstelplan 2017 naar verwachting eveneens niet gekort of geïndexeerd.		

		Realisatie verslagjaar	
		01	
Verandering rentetermijnstructuur			
6.1	Wijziging technische voorzieningen als gevolg van verandering rentetermijnstructuur	277.104	
6.2	Invloed van verandering rentetermijnstructuur op dekkingsgraad (%-punt)	-9,6%	
Toelichting op realisatie verslagjaar:			
6.3	De RTS van eind 2016 is (gewogen over de verplichtingen) lager dan de forward RTS van eind 2015. Hierdoor is de technische voorziening gestegen.		

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
Rendement			
7.1	Benodigde interesttoevoeging technische voorzieningen (%)	-0,1%	-0,2%
7.2	Feitelijk rendement (%)	12,2%	3,7%
7.3	Invloed rendementsverschil op dekkingsgraad (%-punt)	12,40%	4,00%
Toelichting op realisatie verslagjaar:			
7.4	Het behaalde rendement (ad 12,2%) is hoger dan de benodigde interesttoevoeging (ad -0,060%).		
Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):			
7.5	Voor 2017 is gerekend met een verwacht rendement van 3,8% (gebaseerd op de beleggingsmix van het fonds, maximale parameters en RTS zoals door de DNB is gepubliceerd per 31-12-2016). Dit is meer dan de benodigde interesttoevoeging van -0,217%. Per saldo neemt daardoor de dekkingsgraad met 4,1%-punt toe.		

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
Overige oorzaken en kruiseffecten			
8.1	Invloed van overige oorzaken en kruiseffecten op dekkingsgraad (%-punt)	-1,4%	0,0%
Toelichting op realisatie verslagjaar:			
8.2	De gehanteerde technische grondslagen zijn ultimo 2016 aangepast: het fonds is de AG Prognosetafel 2016 gaan hanteren en heeft daarnaast de ervaringsfactoren geactualiseerd. De overgang op de AG Prognosetafel 2016 leidt tot een daling van de actuele dekkingsgraad met 0,3%-punt. De nieuwe ervaringsfactoren leiden tot een daling van de actuele dekkingsgraad met 0,6%-punt. Beide effecten gezamenlijk zorgen voor een daling van de actuele dekkingsgraad met 0,9%-punt. De post Overig wordt verder verklaard uit overige mutaties en kruiseffecten. Kruiseffecten ontstaan als restpost doordat de effecten worden gerelateerd aan de dekkingsgraad aan het begin van het jaar. Het effect van kruiseffecten in het verslagjaar is 0,5%-punt negatief. Per saldo leidt dit afgerond tot een negatief effect van 1,6%-punt.		
Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):			
8.3	Door kruiseffecten ontstaat naar verwachting geen zichtbaar effect.		

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
9.1	Som van alle veranderingen van de dekingsgraad	1,2%	3,7%

Uitvoering herstelplan			
10.1	Zijn de in het herstelplan voor het verslagjaar opgegeven maatregelen volledig uitgevoerd?	Ja	
Toelichting uitvoering herstelplan:			
10.2	nvt		

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
Maatregelen gewijzigd t.o.v. het herstelplan			
11.1	Toename/afname achtergestelde lening	0	0
11.2	Premiebeleid aangepast	Ja	nee
11.3	Beleggingsbeleid aangepast	Ja	Nee
11.4	Toeslagbeleid aangepast	Ja	nee
11.5	Pensioenregeling aangepast	Nee	nee
11.6	Andere maatregelen	Nee	nee
11.7	Heeft één van bovengenoemde beleidsmaatregelen een ongunstig effect	Ja	Nee
Indien beleid aangepast ten opzicht van het herstelplan een beknopte toelichting geven op realisatie verslagjaar:			
11.8	De premie is met ingang van 1-1-2016 gebaseerd op een verwacht rendement. Daarnaast heeft het bestuur, na goedkeuring door DNB, in 2015 gebruik gemaakt van de eenmalige mogelijkheid om het risicoprofiel uit te breiden. In het herstelplan voor 2016 is uitgegaan van dit nieuwe strategische beleggingsbeleid. Als gevolg hiervan is de vereiste dekingsgraad toegenomen, waardoor herstel langer duurt. Tot slot is het fonds met ingang van 1 januari 2016 overgegaan naar een toekomstbestendige indexatie op basis van prijsindex.		
Indien beleid aangepast ten opzicht van het herstelplan een beknopte toelichting geven op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):			
11.9	nvt		

Bijlage 3 - Dekkingsgraadsjabloon (K502)

Dekkingsgraadsjabloon

1	Verslagjaar (JJJJ)	2016
---	--------------------	------

Dekkingsgraadsjabloon - regulier beleid

	Jaar	Dekkingsgraad primo	Premie	Uitkering	Indexering / korting	Rentetermijn-structuur	Over-rendement	Overig	Dekkingsgraad ultimo	Beleidsdekkingsgraad ultimo	Vereiste dekkingsgraad (strategisch)	Premie	Indexatie actieven	Indexatie inactieven	Meetkundig beleggingsrendement
			M1	M2	M3	M4	M5	M6							
		%	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	%	%	%	%	%	%	%
2.1	2016	101,1%	-0,2%	0,0%	0,0%	-9,6%	12,4%	-1,4%	102,3%	98,2%	119,2%	22,7%	0,0%	0,0%	12,2%
2.2	2017	102,3%	-0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	4,0%	0,0%	106,0%	104,2%	119,2%	22,7%	0,0%	0,0%	3,7%
2.3	2018	106,0%	-0,4%	0,1%	0,0%	0,0%	4,1%	0,0%	109,8%	107,9%	119,2%	22,7%	0,0%	0,0%	3,7%
2.4	2019	109,8%	-0,4%	0,2%	0,0%	0,0%	4,2%	-0,1%	113,7%	111,8%	119,2%	22,7%	0,0%	0,0%	3,7%
2.5	2020	113,7%	-0,5%	0,3%	-0,3%	0,0%	4,1%	0,1%	117,4%	115,6%	119,2%	22,7%	0,2%	0,2%	3,9%
2.6	2021	117,4%	-0,5%	0,4%	-1,0%	0,0%	4,1%	-0,1%	120,3%	118,9%	119,2%	22,7%	0,8%	0,8%	4,0%
2.7	2022	120,3%	-0,6%	0,5%	-1,5%	0,0%	4,0%	0,0%	122,7%	121,5%	119,2%	22,7%	1,2%	1,2%	4,1%
2.8	2023	122,7%	-0,6%	0,5%	-1,9%	0,0%	3,9%	0,0%	124,6%	123,7%	119,2%	22,7%	1,5%	1,5%	4,3%
2.9	2024	124,6%	-0,6%	0,6%	-2,2%	0,0%	3,8%	-0,1%	126,1%	125,4%	119,2%	22,7%	1,8%	1,8%	4,4%
2.10	2025	126,1%	-0,6%	0,7%	-2,4%	0,0%	3,6%	-0,2%	127,2%	126,7%	119,2%	22,7%	2,0%	2,0%	4,5%
2.11	2026	127,2%	-0,6%	0,7%	-2,5%	0,0%	3,6%	-0,1%	128,3%	127,8%	119,2%	22,7%	2,0%	2,0%	4,5%

3	Is het vereist eigen vermogen binnen de herstelperiode gehaald?	Ja
---	---	----

Bijlage 4 - Vragenlijst herstelplan

BIJLAGE: Vragenformulier bij herstelplan 2017

Toelichting:

Dit vragenformulier is een bijlage bij de herstelplanrapportage (staten K501 en K502). De blauwe en grijze cellen moeten worden ingevuld. De ingevulde vragenlijst moet door twee bestuurders worden ondertekend. De ondertekende vragenlijst kan worden ingediend als pdf bestand. Daarnaast moet de vragenlijst worden ingediend als excelbestand. Het is niet de bedoeling dat u wijzigingen aanbrengt in de opzet of opmaak van het excelsjabloon en de naam van het tabblad mag niet aangepast worden. De ondertekende vragenlijst, de vragenlijst als excelbestand en eventuele overige bijlagen bij vraag 11 moeten in e-Line worden ingediend als bijlage via de herstelplanrapportage.

Fondsnaam:

Stichting bedrijfstakpensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven

Fondsnummer:

12212

Kwaliteit van de e-line DNB rapportages

1	Heeft u vastgesteld dat de gebruikte dekingsgraad betrouwbaar is?	ja
2a	Hebben er wijzigingen in de (sterfte / kosten) grondslagen plaatsgevonden?	ja
2b	Zo ja, welke?	Overgang van AG Prognose tafel 2014 naar AG 2016 en actualisatie ervaringsfactoren.
3a	Zijn er nog onzekerheden t.a.v. de dekingsgraad ultimo 2016 waarop het herstelplan is gebaseerd	nee
3b	Indien ja, licht toe welke onzekerheden er zijn en welke invloed deze kunnen hebben	
4a	Heeft u nagegaan – voor zover u dat redelijkerwijs kunt beoordelen – dat de e-line DNB rapportages juist en volledig zijn ingevuld met inachtneming van de aandachtspunten uit de instructiebrief?	ja
4b	Zijn de toelichtingsvelden bij de vragen in E-line DNB adequaat ingevuld?	ja

Uitgangspunt herstelplan

5a	Is het herstelplan gebaseerd op de totale technische voorzieningen van het fonds met inbegrip van de pensioenverplichtingen die zijn herverzekerd of betrekking hebben op een premieovereenkomst?	ja
5b	Zo nee, licht toe:	

Maatregelen (geen korting)

6	Heeft de werkgever een bijstortingsverplichting?	nee
7a	Heeft u een extra bijstorting ontvangen van de werkgever?	nee
7b	Zo ja, welk bedrag (in duizenden euro's) betrof het?	
8a	Heeft er een vrijval van een bestemmingsvoorziening (bv premie-egalisedepot of indexatiedepot) plaatsgevonden?	nee
8b	Zo ja, welk bedrag (in duizenden euro's) betrof het?	
9a	Heeft er een omzetting van een achtergestelde lening plaatsgevonden ten gunste van het pensioenfonds?	nee
9b	Zo ja, welk bedrag (in duizenden euro's) betrof het?	
10a	Heeft u, naast korting of omzetting van een achtergestelde lening, nog andere (aanvullende) maatregelen getroffen?	nee
10b	Zo ja, welke?	
11	Zijn deze maatregelen in vraag 6 tot en met 9 definitief vastgesteld en contractueel bevestigd? Graag de getekende onderliggende stukken als bijlage toevoegen bij dit vragenformulier.	ja

Korting in 2017

12	Moet het sturingsmiddel van het korten van pensioenaanspraken en rechten worden ingezet om te herstellen tot het vereist eigen vermogen? Indien nee, ga verder met ondertekening	nee
13a	Zijn de reguliere sturingsmiddelen, zoals uitgewerkt in het herstelplan, uitputtend ingezet?	
13b	Licht toe:	
14	Welke feiten en omstandigheden vindt u relevant bij het te nemen kortingsbesluit en waarom?	
15a	Wordt de korting tijdsevenredig gespreid over de volledige gekozen looptijd van het herstelplan?	
15b	Licht toe:	
16a	Hoe hoog is de korting die het fonds in 2017 voornemens is door te voeren?	
	Actieven	%
	Slapers	%
	Gepensioneerden	%
	Andere pensioen- en aanspraakgerechtigden	%
16b	Indien de korting niet uniform over alle groepen wordt gespreid, ontvangen wij graag een (cijfermatige) onderbouwing	
17	Per welke datum wordt de uitkering aan gepensioneerden verlaagd?	
18a	Kunt u bevestigen dat de korting voor de actieven is gebaseerd op de aanspraken die per 31-12-2016 aanwezig waren?	
18b	Zo nee, licht toe:	
19a	Is het voorgenomen kortingsbesluit in overeenstemming met verdelingsregels in de uitvoeringsovereenkomst, het reglement, de statuten, ABTN (crisisplan) of andere fondsstukken?	
19b	Indien nee, licht toe waarom u van de verdelingsregels afwijkt	
20	Motiveer uw belangenafweging bij het voorgenomen kortingsbesluit	
21	Hoe ziet het tot op heden gevolgde besluitvormingstraject en uw planning voor het definitieve kortingsbesluit (met data) eruit?	

Ondertekening

Bestuurslid 1

Handtekening:

Naam:
Functie:

Bestuurslid 2

Handtekening:

Naam:
Functie: